

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Europa im Licht des Evangeliums

Ein Blick auf die Anfänge und seine Reflexe bis heute

BoNT

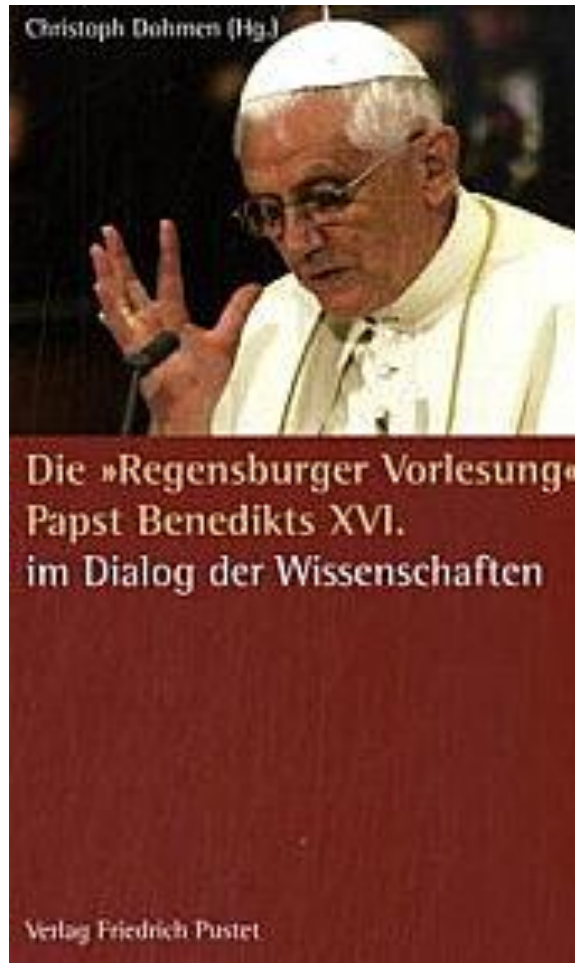
RUB

THOMAS SÖDING
LEHRSTUHL NEUES TESTAMENT
KATHOLISCH-THEOLOGISCHE FAKULTÄT
RUHR-UNIVERSITÄT BOCHUM

Sint-Janscentrum
's-Hertogenbosch

1. Ein offenes Wort

Benedikt XVI.

„Das Zusammentreffen der biblischen Botschaft und des griechischen Denkens war kein Zufall. Die Vision des heiligen Paulus, dem sich die Wege in Asien verschlossen und der nächstens in einem Gesicht einen Mazedonier sah und ihn rufen hörte: Komm herüber und hilf uns (Apg 16,6-10) – diese Vision darf als Verdichtung des von innen her nötigen Aufeinanderzugehens zwischen biblischem Glauben und griechischem Fragen gedeutet werden“.

1. Ein offenes Wort

Benedikt XVI.

„Das Zusammentreffen der biblischen Botschaft und des griechischen Denkens war kein Zufall. Die Vision des heiligen Paulus, dem sich die Wege in Asien verschlossen und der nächstens in einem Gesicht einen Mazedonier sah und ihn rufen hörte: Komm herüber und hilf uns (Apg 16,6-10) – diese Vision darf als Verdichtung des von innen her nötigen Aufeinanderzugehens zwischen biblischem Glauben und griechischem Fragen gedeutet werden“.

1. Ein offenes Wort

Act 16,8-12

⁸Ze reisden door Mysië en kwamen in Troas aan de kust.
⁹Daar had Paulus 's nachts een visioen: er stond een Macedoniër voor hem die hem smeekte: 'Steek over naar Macedonië en kom ons te hulp.' ¹⁰Na dit visioen zochten wij terstond een gelegenheid om naar Macedonië te vertrekken, omdat wij eruit opmaakten dat God ons geroepen had om hun de goede boodschap te brengen.
¹¹Zo voeren we weg uit Troas en koersten regelrecht naar Samotrake en de volgende dag naar Neapolis. ¹²Vandaar gingen we naar Filippi, een belangrijke stad in dat deel van Macedonië, een Romeinse kolonie. In die stad bleven we enkele dagen.

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

Der Areopag,
von der
Akropolis aus
gesehen

Das antike
Philippi

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

Act 16,13-40

16,13-15

Die Bekehrung Lydias

Das Christentum befreit Europa von der Diskriminierung der Frauen; im Glauben wird die Würde aller Menschen begründet.

16,16-19

Die Befreiung der Sklavin

Das Christentum befreit Europa vom Aberglauben; im Glauben wird die Religion als Aufklärung begründet.

16,20-40

Die Belehrung der Kommandanten

Das Christentum befreit Europa vom Unrechtsregime; im Glauben wird die Unterscheidung zwischen Politik und Religion begründet.

Die Via Egnatia bei Philippi

Das antike Philippi

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.1 Die Bekehrung Lydias – und die Erschaffung der Menschen

Act 16,13-15

¹³Op de sabbat gingen we de poort uit naar de rivier waar, dachten wij, de gebedsplaats was. We gingen er zitten en spraken de vrouwen toe die daar samengekomen waren. ¹⁴Er zat ook een vrouw te luisteren die Lydia heette, een godvrezende vrouw uit de stad Tyatira, die in purper deed. De Heer opende haar hart, zodat ze in de ban raakte van Paulus' woorden. ¹⁵Toen zij zich met haar huisgenoten had laten dopen, nodigde ze ons uit: 'Als u mij beschouwt als iemand die in de Heer gelooft, neem dan ook uw intrek bij mij.' En zij drong er bij ons sterk op aan.

Der heutige Ort der Lydia-Kapelle

Gal 3,28

Er is geen Jood of Griek meer, er is geen slaaf of vrije, het is niet man en vrouw: u bent allemaal één in Christus Jezus

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.1 Die Bekehrung Lydias – und die Erschaffung der Menschen

Act 17,26-28

²⁶Uit één mens heeft Hij heel het mensenvolk gemaakt om overal op aarde te wonen. Hij heeft bepaalde tijden vastgesteld en hun woongebieden afgegrensd, ²⁷met de bedoeling dat ze God zouden zoeken en Hem wellicht tastenderwijs zouden vinden; Hij is immers niet ver van ieder van ons.

²⁸Want door Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij; zoals ook enkele van uw dichters hebben gezegd: 'Wij zijn van goddelijke afkomst.'

Der Areopag, von der Akropolis aus gesehen

Gal 3,28

Er is geen Jood of Griek meer, er is geen slaaf of vrije, het is niet man en vrouw: u bent allemaal één in Christus Jezus

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.2 Die Befreiung der Sklavin – und die Aufklärung des Menschen

Act 16,16-18

¹⁶Onderweg naar die gebedsplaats kwam er eens een slavin op ons af die een helderziende geest had en met haar waarzeggerij voor haar eigenaren veel geld verdiende. ¹⁷Zij liep Paulus en ons achterna en schreeuwde aldor: ‘Deze mensen zijn dienaren van de allerhoogste God. Ze verkondigen u de weg naar de redding.’ ¹⁸Dat deed ze vele dagen achtereen. Toen het Paulus te veel werd, draaide hij zich om en zei tegen de geest: ‘In naam van Jezus Christus beveil ik je uit haar weg te gaan.’ Op dat ogenblik ging hij weg.

Die Ausgrabungen von Philippi

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.2 Die Befreiung der Sklavin – und die Aufklärung des Menschen

Act 17,24-25

²⁴De God die de wereld gemaakt heeft en alles wat die bevat, de Heer van hemel en aarde, woont niet in tempels die door mensenhanden gemaakt zijn.

²⁵Ook laat Hij zich niet door mensenhanden bedienen, alsof Hij iets nodig had, want zelf geeft Hij aan allen leven en adem en alles

Der Areopag, von der Akropolis aus gesehen

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.3 Die Belehrung der Kommandanten – und die Rettung der Menschen

Act 16,19-24

¹⁹Toen haar eigenaren hun hoop op inkomsten vervlogen zagen, grepen ze Paulus en Silas vast en sleurden hen naar het stadsbestuur op het plein; ²⁰ze brachten hen voor de pretoren en zeiden: ‘Deze mensen brengen onrust in onze stad. Het zijn Joden ²¹en ze verkondigen zeden en gewoonten die wij als Romeinen niet mogen overnemen of volgen.’ ²²Ook het volk keerde zich tegen hen en de pretoren rukten hun de kleren van het lijf en lieten hen met stokken afranselen. ²³Toen men hun een flink aantal slagen had toegediend, zetten ze hen in de gevangenis, en ze gaven de cipier het bevel om hen streng te bewaken. ²⁴Op dit bevel zette hij hen in de binnenste kerker en sloot hun voeten in het blok.

Das Gefängnis von Philippi (?)

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.3 Die Belehrung der Kommandanten – und die Rettung der Menschen

Act 16,35-40

³⁵Na het aanbreken van de dag stuurden de pretoren de lictoren om te zeggen: ‘Laat die mensen vrij.’ ³⁶De cipier bracht die woorden aan Paulus over: ‘De pretoren hebben laten weten dat u moet worden vrijgelaten. U kunt dus gaan en in vrede verder reizen.’ ³⁷Maar Paulus zei tegen hem: ‘Ze hebben ons, hoewel we Romeins burger zijn, zonder vorm van proces in het openbaar gezeseld* en ons in de gevangenis gezet, en nu willen ze ons in stilte wegsturen? Geen denken aan! Laten ze zelf maar hier komen om ons in vrijheid te stellen.’ ³⁸De lictoren brachten deze woorden over aan de pretoren. Die werden bang toen ze hoorden dat het Romeinen waren. ³⁹Dus gingen ze naar hen toe, stelden hen in vrijheid en verzochten hun dringend de stad te verlaten. ⁴⁰Toen ze de gevangenis verlaten hadden gingen ze naar Lydia; ze troffen daar de broeders, spraken hen bemoedigend toe en vertrokken

Das Gefängnis von Philippi (?)

2. Ein Brennpunkt und ein Forum - Philippi und Athen

2.3 Die Belehrung der Kommandanten – und die Rettung der Menschen

Act 17,22-23

²²'Atheners, aan alles zie ik dat u buitengewoon godsdienstig bent. ²²Toen ik rondliep en uw heiligdommen bezichtigde, trof ik ook een altaar aan met het opschrift: Aan de onbekende god. Welnu, wat u zonder het te kennen vereert, dat kom ik u verkondigen. ...'

Der Areopag, von der Akropolis aus gesehen

3. Eine offene Frage

„Was kann Westeuropa einem aus dem GuLag Entlassenen derzeit anbieten? Was haben ihm Existenzialismus, Strukturalismus, Psychoanalyse, Hermeneutik und Sprachphilosophie und nicht zuletzt auch der Neuthomismus zu sagen? Wird ihm als erstes geraten, sich von seinem Alptraum ablenken zu lassen? Wird man ihm weismachen, daß das Bild Gottes vor Auschwitz mit jenem danach identisch ist und der Mensch jetzt nach den GuLags der gleiche geblieben ist? Will nun Westeuropa ernsthaft darauf bestehen, daß nun alles vorbei ist und bald vergessen sein wird? Waren also wirklich alle Totalitarismen nichts weiter als ein Betriebsunfall, der dem europäischen Verstand zwar einmal passiert ist, ihn aber nicht daran hindern wird, unbeirrt am Bau der künftigen glücklichen Welt weiterzubasteln?“

Józef Tischner (1931 – 2000)

3. Eine offene Frage

Eph 2,14

Want Hij is onze vrede, Hij die de twee werelden één gemaakt heeft, en de scheidsmuur heeft neergehaald, door in zijn vlees de vijandschap.

Eckertal (Bad Harzburg) 11. 11. 1989

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

Europa im Licht des Evangeliums

Ein Blick auf die Anfänge und seine Reflexe bis heute

BoNT

RUB

THOMAS SÖDING
LEHRSTUHL NEUES TESTAMENT
KATHOLISCH-THEOLOGISCHE FAKULTÄT
RUHR-UNIVERSITÄT BOCHUM

Sint-Janscentrum
's-Hertogenbosch